

NARODNO SVEUČILIŠTE "SESVETE"

Trg Dragutina Domjanića 6/1, 10360 Zagreb - Sesvete

PRAVILNIK

O ZAŠTITI OD POŽARA

Zagreb - Sesvete, ožujak 2013. godina.

SADRŽAJ	Strana
Temeljne odredbe	4
Obaveze i odgovornosti u provedbi mjera zaštite od požara	6
Obaveze radnika u provedbi mjera zaštite od požara	7
Obveze vanjskih izvođača	7
Obaveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mjera zaštite od požara	7
Ravnatelj/ica	7
Ovlaštenja i dužnosti osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara (stručnjak ZOP-a)	8
Obaveze Rukovoditelja ustrojbenih jedinica	9
Obavljanje unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara, te ovlaštenja, Obaveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole	10
Upoznavanje radnika s opasnostima i mjerama zaštite od požara	11
Ospozivljavanje radnika	11
Upoznavanje radnika s opasnostima na radnome mjestu	11
Osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju sustava za upravljanje i nadziranje sigurnog odvijanja tehnološkog procesa te drugih instalacija i uređaja čija neispravnost može prouzročiti požar i tehnološku eksploziju	11
Osobe zadužene za razradu postupaka i poduzimanje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite od požara u slučajevima privremenog povećanog požarnog rizika	11
Kretanje i ponašanje na prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije	12
Ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima od požara	12
Mjere zaštite od požara i mjerne zabrane i ograničenja iz zaštite od požara te prostorije i prostori na koje se one odnose	12
Osnovne mjerne zaštite od požara	13
Građevinske mjerne zaštite od požara	13
Izlazi i izlazni putovi	14
Otvori u zidovima	15
Zidovi, stupovi i stropovi	15

Pokrovi i krovišta	15
Prometnice i prilazi	16
Mjere zaštite od požara na instalacijama i uređajima	16
Mjere zaštite od požara na plinskim instalacijama	16
Mjere zaštite od požara kod korištenja električnih kuhala	17
Mjere zaštite od požara u uredskim i pomoćnim prostorijama	17
Mjere zaštite od požara u garderobama	17
Dodatne mjere zaštite od požara	18
Održavanje opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara, te spriječavanje širenja požara	18
Odgovornosti zbog neprimjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara	19
Postupanje radnika u slučaju nastanka požara	22
Prijelazne i završne odredbe	23
Sadržaj priloga	24
Program osposobljavanja radnika iz zaštite od požara	25
Raspored ručnih vatrogasnih aparata	27
Postupanje radnika u slučaju požara	28

Na temelju članka 10. Zakona o zaštiti od požara (N.N., br. 92/10), Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (N.N., br. 116/11.), i članka 60. Statuta Narodnog sveučilišta (počišćeni tekst), NARODNO SVEUČILIŠTE "SESVETE", Trg Dragutina Domjanića 6/1,
10360 Zagreb - Sesvete, donosi na 43. sjednici Upravnog Vijeća,

dana 20. 03. 2013 godine,

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara, propisa donesenih na temelju zakona, kao i drugih zakona i propisa čijim se pojedinim odredbama uređuje planiranje zaštite od požara, propisivanje mjera zaštite od požara građevina, ustrojavanje subjekata zaštite od požara, provođenje mjera zaštite od požara, financiranje zaštite od požara te osposobljavanje i ovlašćivanje za obavljanje poslova zaštite od požara, s ciljem zaštite života, zdravlja i sigurnosti ljudi i životinja te sigurnosti materijalnih dobara, okoliša i prirode od požara, uz društveno i gospodarski prihvatljiv požarni rizik.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom uređuju se:

- Obveze i odgovornosti u vezano za provedbu mjera zaštite od požara.
- Obaveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornošćima u provedbi mjera zaštite od požara.
- Obavljanje unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara, te ovlaštenja, obaveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole.
- Upoznavanje radnika s opasnostima mjerama zaštite od požara.
- Osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju sustava za upravljanje i nadziranje sigurnog odvijanja tehnološkog procesa te drugih instalacija i uređaja čija neispravnost može prouzročiti požar i tehnološku eksploziju.
- Osobe zadužene za razradu postupaka i poduzimanje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite od požara u slučajevima privremenog povećanog požarnog rizika.
- Kretanje i ponašanje na prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije.
- Ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima od požara.
- Mjere zabrane i ograničenja iz zaštite od požara te prostorije i prostori na koje se one odnose.
- Postupanje radnika u slučaju nastanka požara.
- Prijelazne i završne odredbe.

Članak 3.

Sastavni dio ovoga Pravilnika su:

- Program osposobljavanja radnika iz zaštite od požara.
- Popis i raspored vatrogasnih aparata.
- Postupanje radnika u slučaju požara.

Članak 4.

Projektna dokumentacija, razne analize, nalazi i mišljenja, uvjerenja, svjedodžbe, upisnici i druge isprave iz područja zaštite od požara čuvaju se kod **Ravnatelja/ice**.

Uvjerenja o osposobljavanju pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, za gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom čuvaju se kod **Ravnatelja/ice**.

Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara je; **Tehničar-domar**.

Članak 5.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, upravne, organizacijske, tehničke, obrazovne, promidžbene naravi utvrđene zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Članak 6.

Svaki radnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima ili zabranama.

Radnici drugih pravnih osoba koji obavljaju određene poslove za Sveučilište u njezinim prostorijama i prostorima dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i naputaka osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara.

Članak 7.

Obaveze i odgovornosti utvrđene ovim pravilnikom provode se:

U objektima i prostorima koje koristi Sveučilište prema Ugovorima o korištenju prostora.

II. OBAVEZE I ODGOVORNOSTI U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Prava radnika u provedbi mjera zaštite od požara

Članak 8.

Prava radnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su:

- Upoznati se s organizacijom zaštite od požara u građevini i prostoru te odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu.
- Prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s opasnostima te propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima na tom radnom mjestu.
- Odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije kao i izvršavanje poslova i zadatka ako nisu osigurane mjere za zaštitu od požara i eksplozije

Članak 9.

Dužnosti radnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su:

- Poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i u radnom prostoru.
- Upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu.
- Prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima na tom radnom mjestu.
- Tijekom rada i nakon završetka radnog vremena, stalno pratiti i kontrolirati rad, funkcioniranje i ispravnost uređaja, instalacija i drugih sredstava rada, u bližoj i široj radnoj okolini i svaki kvar ili neispravnost, koja bi mogla biti uzrok nastanka požara, odmah prijaviti Voditelju ustrojbene jedinice..
- Držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljenje na radnom mjestu i u radnom prostoru.
- Brinuti se da pristup njegovu radnom mjestu bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonite posljedice.
- Aktivno sudjelovati u gašenju požara na svim građevinama i njihovim dijelovima.
- Čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te prema oznakama upozorenja i znakovima ovješenim i naljepljenim za njihovu upotrebu.
- Prisustvovati teoretskoj i praktičnoj obuci iz zaštite od požara i gašenja požara, te spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom.
- Poznavati raspored hidranata i aparata za gašenje požara (navедено u shemama plana evakuacije i spašavanja na svim etažama svih objekata).

- Ne dovoditi u nefunkcionalno stanje opremu za gašenje i dojavu požara i ne korisiti je u druge svrhe (naprimjer: neovlašteno otvaranje hidrantskih ormarića bez odobrenja radnika zaduženih za poslove zaštite od požara).
- Za svaku pojavu ili nedostatak koji predstavlja opasnost od požara, odmah poduzeti adekvatne mjere za uklanjanje opasnosti, i o tome odmah obavijestiti Voditelja ustrojbene jedinice i radnika zaduženog za poslove zaštite od požara.
- Poštivati politiku zabrane pušenja u radnim, pomoćnim prostorijama i prostorima.

Obveze vanjskih izvođača

Članak 10.

Vanjski izvođači dužni su osigurati da:

- Samo stručno sposobljeni radnici izvode poslove prema narudžbama ili ugovorima.
- Obave primopredaju svih poslova zavarivanja.
- Pijave svaki požar u radnim, pomoćnim prostorijama i prostorima.

OBAVEZE I ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLASTIMA I ODGOVORNOSTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 11.

Posebna ovlaštenja i odgovornosti u provedbi mjera zaštite od požara u imaju:

- Ravnatelj/ica.
- Radnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara; Tehničar-domar
- Voditelji ustrojbenih jedinica.

a) Ravnatelj/ica

Članak 12.

Ravnatelj/ica nadzire provedbu mjera zaštite od požara uz pomoć osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.

Ravnatelj/ica nadzire sve Voditelje ustrojbenih jedinica, u provođenju mjera zaštite od požara i provođenju ostalih obaveza propisanih ovim pravilnikom, Zakonom o zaštiti od požara (N.N., br. 92/10) te pravilnicima koji uređuju područje zaštite od požara.

Ravnatelj/ica je odgovorna za osiguranje svih potrebnih finansijskih sredstava za provođenje propisanih mjera zaštite od požara, te osigurava sredstva i resurse potrebne za obavljanje unutarnje kontrole glede provedbe mjera zaštite od požara.

- **b) Ovlaštenja i dužnosti radnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara Tehničar-domar**

Članak 13.

Radnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara; **Tehničar-domar**, odgovoran je Ravnatelju/ici za pravilno i pravodobno savjetovanje u provođenju mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, propisima i normama, te odredbama ovog Pravilnika u građevini i na prostoru kojeg je korisnik.

Prava i dužnosti Radnika zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara su:

- prati promjene, izmjene ili dopune propisa i normi koji uređuju oblast zaštite od požara i predlaže izmjene i dopune ovog Pravilnika ako je u suprotnosti s propisima iz područja zaštite od požara,
- analizira uzroke požara i eksplozija koji su se dogodili u radnim, pomoćnim prostorijama i prostorima,
- radi otklanjanja nedostataka surađuje s osobama koje održavaju objekte,
- obavlja kontrolu kretanja, zadržavanja i rada pojedinaca i vanjskih izvođača radova, te izdavanje potrebnih dozvola za kretanje i rad s otvorenim plamenom u ugroženim prostorima,
- prati rokove, organizira i koordinira propisana ispitivanja instalacija, uređaja, sredstava i opreme,
- voditi bazu podataka svih ispitivanja električnih instalacija, gromobrana, panik rasvjete, plinskih instalacija, ventilacijskih instalacija, unutarnje i vanjske hidrantske mreže i vatrogasnih aparata i drugih uređaja i instalacija koje služe za sprečavanje nastajanja i širenja požara i eksplozija, te obavještava odgovorne osobe o nedostacima u pisanoj formi,
- provodi redovne preglede vatrogasnih aparata temeljem plana redovnih pregleda za tekuću godinu svakih tri mjeseca i predati nedostatke,
- inicira otklanjanje utvrđenih nedostataka naređenih od strane tijela nadzora, te pratiti dinamiku izvršenja,
- provodi nadzor o primjeni mjera zaštite od požara pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja, lemljenja i srodnih tehnika rada (u skladu sa dinamikom radnog vremena),

- nakon završenog posla zavarivanja obavlja primopredaju (zapisnički) pri kojoj provjerava da li su izvršeni radovi stvorili potencijalnu opasnost za nastanje požara (u skladu sa dinamikom radnog vremena),
- vodi evidenciju i dokumentaciju o rješenjima MUP-a i inspekcijskim pregledima u području zaštite od požara,
- obavještava nadležnu policijsku upravu, stanicu ili ispostavu o svakom požaru koji nastane u radnim i pomoćnim prostorijama u dogovoru sa Ravnateljem/icom,
- kontrolira vatrogasne prilaze,
- koordinira gašenje požara do dolaska vatrogasne postrojbe,
- vodi nadzor neposredno, o provedbi mjera zaštite od požara navedenih u ovom Pravilniku,

c) Obaveze Voditelja ustrojbenih jedinica

Članak 14

Posebne odgovornosti, ovlaštenja i dužnosti Voditelja ustrojbenih jedinica su:

- Odgovoran je da se za vrijeme obavljanja radnih zadataka provode mjere zaštite od požara i eksplozije definirane ovim pravilnikom i Zakonom o zaštiti od požara (N.N., br. 92/10).
- Obavlja kontrolu i nadzor glede primjene propisanih i naređenih mera zaštite od požara na radnim mjestima i u prostorijama građevine u svom djelokurugu rada i rukovođenja.
- O uočenim nedostacima sastavlja zapisnik s prijedlogom i rokovima za njihovo otklanjanje, te ga dostavlja osobi zaduženoj za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.
- Osiguranje nesmetanog pristupa vatrogasnoj opremi i sredstvima za gašenje požara.
- održavati izlaze i izlazne putove iz građevina prohodnjima.
- Upoznavanje svakog radnika prije rasporeda na pojedino radno mjesto odnosno prilikom premještanja s jednog na drugo radno mjesto, s opasnostima od požara i eksplozija te mjerama zaštite na tom radnom mjestu.
- Odgovoran je da na radnim mjestima gdje postoji povećana opasnosti za nastanak i širenje požara radi specifičnosti tehnološkog procesa, rade radnici koji su stručno osposobljeni za takve poslove i koji su osposobljeni iz područja zaštite od požara.
- Udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjeru zaštite od požara.
- Nakon završetka rada, prije odlaska iz radnih prostorija, provjeriti da li su poduzete potrebne mjeru zaštite od požara.
- Vrši kontrolu provođenja mera zaštite od požara na radnim mjestima prilikom obavljanja svakog posla, te druge kontrole glede zaštite od požara, a koje ovise o specifičnosti tehnologije obavljanja djelatnosti.

- Prekinuti rad na radnom mjestu, sredstvu rada i u radnoj okolini ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi i radne operacije izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara.
- U slučaju izravne opasnosti nastanka požara s osobom zaduženom za poslove zaštite od požara dogovoriti otklanjanje opasnosti odnosno nedostataka, ili ako se to ne može, dogovoriti će se o privremenom prekidu rada dokle god te opasnosti postoje.
- Izvestiti osobu zaduženu za poslove zaštite od požara o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti za nastanak i širenje požara.
- Organizirati gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom.

Članak 15

Ako Voditelj ustrojbene jedinice utvrdi da postoje ozbiljni nedostaci na opremi za dojavu i gašenje požara, a da takvo stanje bitno utječe na siguran tijek rada, ima pravo prekinuti rad.

U slučaju prekida rada iz razloga navedenih u prethodnom stavku, dužan je o tom izvestiti Ravnatelja/icu i osobu zaduženu za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.

Članak 16

Voditelj ustrojbene jedinice dužan je kontrolirati radnike glede primjene mjera zaštite od požara tijekom radnog vremena. Za utvrđene propuste ima pravo radnika udaljiti iz radnog prostora te protiv njega poduzeti mjere propisane drugim općim aktom.

OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE

Općenito

Članak 17

Unutarnju kontrolu u području zaštite od požara organizira i provodi osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara, kao radnik koji ima posebna ovlaštenja i odgovornosti u pogledu mjera zaštite od požara, kontrolira i provjerava provode li se mjere zaštite od požara koje su regulirane odredbama ovog Pravilnika.

Unutarnju kontrolu u području zaštite od požara u svojoj domeni rada provode Rukovoditelji ustrojbenih jedinica.

Članak 18

Poslove osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara može obavljati osoba koja ima najmanje zvanje vatrogasca ili završeno srednjoškolsko obrazovanje u programu gimnazije ili srednjoškolsko strukovno obrazovanje u četverogodišnjem trajanju, te položen stručni ispit iz područja zaštite od požara.

III. UPOZNAVANJE RADNIKA S OPASNOSTIMA I MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA

a) O sposobljavanje radnika.

Članak 19

Svaki radnik prilikom stupanja na rad mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenim Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (N.N. br.61/94.).

b) Upoznavanje radnika s opasnostima na radnome mjestu.

Članak 20

Svakog radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, Rukovoditelj ustrojbene jedinice dužan je upoznati s opasnostima glede nastanka požara na tom radnom mjestu i njegovoj okolini te poduzimanju mjera zaštite da ne nastane požar i eksplozija.

U slučaju kada se radnik premješta s jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto, o neposrednim opasnostima i mjerama zaštite od požara koje mora provoditi na tom novom radnom mjestu dužan ga je upoznati Rukovoditelj ustrojbene jedinice.

IV. OSOBE ZADUŽENE ZA RAZRADU POSTUPAKA I PODUZIMANJE ODGOVARAJUĆIH ORGANIZACIJSKIH I TEHNIČKIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA U SLUČAJEVIMA PRIVREMENOG POVEĆANOG POŽARNOG RIZIKA

Članak 21

U slučaju privremenog povećanog požarnog rizika osobe zadužene za razradu postupaka i poduzimanje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite od požara su Rukovoditelji ustrojenih jedinica.

Članak 22.

Posebnu pozornost vezanu na privremeno povećanje požarnog rizika treba obratiti za prostore:

- Dvorane za predavanje
- Dvorana za

V. KRETANJE I PONAŠANJE NA PROSTORIMA UGROŽENIM OD POŽARA ILI TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE

Članak 23.

Kretanje prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije je zabranjeno za sve neovlaštene radnike.

Kretanje na navedenim prostorima iznimno je dozvoljeno radnicima koji ispunjavaju odredbe posebnih propisa i odredbi ovog pravilnika.

Prostori s povećanom opasnošću od nastanka požara ili tehnološke eksplozije su:

- Kino dvorana

Navedeni prostor opremljen je odgovarajućim obavijesnim oznakama.

U prostorima s povećanom opasnošću od nastanka požara ili tehnološke eksplozije zabranjeno je izvoditi bilo kakve radove koji mogu rezultirati nastankom požara ili eksplozije, a da se prije ne poduzmu sve potrebne mjere da do požara ili eksplozije na dođe.

O bilo kakvima radovima u prostorima s povećanom opasnošću od nastanka požara ili tehnološke eksplozije, moraju biti obaviještene osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.

Obavještavanje provodi Rukovoditelj ustrojbene jedinice.

VI. USTROJSTVO MOTRENJA, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA O OPASNOSTIMA OD POŽARA

Članak 24.

U radnim i pomoćnim prostorijama i prostorima, ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbunjivanja vrši se od strane samih radnika koji se zateknu u predmetnom prostoru.

VII. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA I MJERE ZABRANE I OGRANIČENJA IZ ZAŠTITE OD POŽARA TE PROSTORIJE I PROSTORI NA KOJE SE ONE ODNOSE

Članak 25.

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevinama, građevinskim dijelovima kao i na prostorima oko njih i ostalim prostorima, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- projektiranje i izvođenje radova na adaptaciji ili rekonstrukciji na postojećoj građevini, odnosno projektiranje i izgradnju novih građevina i građevinskih dijelova, te ugradnju uređaja i opreme u njima,
- izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, gromobranskih, ventilacijskih, klimatizacijskih, toplinskih, kanalizacijskih i sl.) tako da ne predstavljaju opasnost od požara,
- postavljanje raznih upozorenja, uputa, informacija i oznaka zabrana (o pušenju, unošenju otvorene vatre, zabrani zavarivanja i sl.),
- održavanje čistoće u radnim i pomoćnim prostorijama, odnosno uklanjanje otpadaka i drugih zapaljivih tvari, na za to određena mesta,
- označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i protupožarnih putova unutar građevina i prostora oko njih za prilaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila,
- opskrbljenošć građevine vatrogasnim aparatima za gašenje požara, a čiji se broj, vrsta i lokacija utvrđuju Pravilnikom o vatrogasnim aparatima (N. N. br. 101/11).

Članak 26

Prilikom određivanja mjera zaštite od požara koriste se postojeći zakonski i tehnički propisi i mjere zaštite (osnovne mjere zaštite od požara), te ostale mjere zaštite od požara koje se propisuju ovim Pravilnikom.

1) OSNOVNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 27

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na opremi, uređajima i instalacijama, na kojima može doći do nastajanja i širenja požara.

A) Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 28.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije ili rekonstrukcije čiji je cilj:

- zaštita radnika koji se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima,
- zaštita drugih osoba koje se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini,
- sprečavanje širenja požara-lokaliziranje (prvenstveno izvan područja građevine i njenih dijelova),
- očuvanje vrijednosti i dobara u građevini i građevinskim dijelovima, te
- očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Članak 29.

Građevinske mjere zaštite od požara treba provoditi prilikom adaptacije ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Članak 30.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcije u određenim rokovima te izvođenja građevinskih radova po dokumentaciji za koju je izdata suglasnost. Građevinske konstrukcije se pregledavaju radi utvrđivanja stanja otpornosti protiv požara.

A.1 Izlazi i izlazni putovi

Članak 31.

Cjelokupan prostor na hodnicima i stubištima i drugim evakuacijskim putovima mora uvijek biti slobodan i nezakrčen. Nagazna površina podova na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja, napuknuća, te ne smije biti neravna niti imati nagle promjene visina. Podne obloge, tepisi (tapisoni) kao i mobilni prekrivači moraju biti izrađeni od samogasivog materijala i dobro pričvršćeni za podlogu. Oštećeni dijelovi na njima ne smiju se krpati. Oštećeni dijelovi podnih obloga moraju se u cijelosti izmijeniti.

Članak 32

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strelicom (standardnim simbolima) tako da su vidljivi i danju i noću. Osvjetljenje oznaka za evakuaciju može zamijeniti i izrada tih oznaka na fluorescentnoj podlozi.

Članak 33.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da neovisno vode na otvoren siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

A.2 Otvori u zidovima

Članak 34.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati. Sva vrata se u pravilu moraju otvarati u smjeru izlaženja (evakuacije) a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja niti se smiju privremeno ili stalno ukloniti. Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno. Vrata između požarnih sektora moraju imati odgovarajuću otpornost protiv požara, ovisno o požarnom opterećenju u tim požarnim sektorima.

Članak 35.

Svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako dati otvarati i zatvarati s poda (ventus uređaji i sl.). Prozori kao nadsvjetla mogu se postavljati u pregradnim zidovima samo unutar požarnog sektora. Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ili razbijena.

A.3 Zidovi, stupovi i stropovi

Sve preinake na zidovima (rekonstrukcija, gradnja, i sl.) mogu se obavljati samo sukladno zakonskim zahtjevima i uz poštivanje zakonski propisanih uvjeta uz obavezno informiranje o istom osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara Sveučilišta.

Oštećenja na zidovima (pukotine, otpadanja) treba popraviti.

Popravlja se s materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i prijašnji.

U blizini zidova od gorivog materijala ne smiju se postavljati naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

A.4 Pokrovi i krovništa

Članak 36.

Krovni pokrivač ne smije imati mehaničkih oštećenja. Ako je krovu izvedeno s određenom otpornosti protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom.

A.5 Prometnice i prilazi

Članak 37.

- Pristupne ceste i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vatrogasnim vozilima.

B) Mjere zaštite od požara na instalacijama i uređajima

Članak 38.

Sve električne instalacije i uređaji, te gromobranske instalacije moraju se izvoditi i održavati, sukladno vrijedećim normama i odredbama propisa za predmetno područje.

Članak 39.

Rokovi periodičkog ispitivanja instalacija, uređaja, strojeva i uređaja, te stabilnih sustava za dojavu i gašenje požara propisani su u sklopu Pravilnika pojedinog sustava, odnosno zakonskim odredbama.

Članak 40.

Posebno se zabranjuje:

- Postavljanje provizornih električnih instalacija,
- Čišćenje uređaja sa lakozapaljivim tekućinama,

B.1 Posebne mjere zaštite od požara kod korištenja uređaja za zagrijavanje

Članak 41.

Pod uređajem za zagrijavanje smatra se dio opreme koji pretvara bilo koji oblik energije u toplinsku energiju (plinska kotlovnica, plinske peći i sl.).

Servis plinskih trošila mora se obaviti, od strane ovlaštenog servisera, najmanje jednom godišnje. Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara i vrši kontrolu i nadzor nad dokumentacijom.

B.2 Mjere zaštite od požara na plinskim instalacijama

Članak 42.

Plinske instalacije moraju biti izvedene u skladu s važećim propisima ili priznatim pravilima tehničke prakse. Ispitivanje ispravnosti plinskih instalacija vrši distributer plina, u rokovima propisanim važećim propisima.

B.3 Mjere zaštite od požara kod korištenja električnih kuhala

Članak 43.

Dozvoljeno je korištenje električnih kuhala samo u namjenski uređenim pomoćnim prostorijama i prostorima (čajne kuhinje i sl.).

Članak 44.

Uporabu električnih uređaja za dodatno ili zamjensko zagrijavanje i električnih kuhala zabranjeno je koristiti u svim vrstama uredskih i kazališnih prostorija.

B.4 Mjere zaštite od požara u uredskim i pomoćnim prostorijama

Članak 45.

U uredskim prostorijama, prostoriji sa računalnim serverima i telefonskoj centrali, naročito se zabranjuje:

- Pušenje,
- Upotreba električnih kuhala i drugih grijalica s otvorenim žarnim elementima,
- Upotreba oštećenih električnih instalacija i kabela uredskih strojeva i aparata,
- U prostoru s akumulatorima telefonske centrale, smještaj bilo kakvih zapaljivih predmeta ili materijala,
- Čišćenje podova ili drugih predmeta sa lakozapaljivim sredstvima,

Nakon završenog rada moraju se provoditi mjere zaštite:

- Isključiti iz upotrebe električne uređaje i aparate, klimatizacijske uređaje, osim faxa i telefonske centrale,
- Selektirati otpad u namjenske kutije, a zatim isključiti rasvjetu i zatvoriti prozore i vrata prostorija.

B.5 Mjere zaštite od požara u garderobama

Članak 46.

U garderobama moraju biti smješteni metalni garderobni ormari.

Zabranjuje se:

- Pušenje:
- Postavljanje provizornih električnih instalacija,
- Čišćenje podova ili drugih predmeta sa lakozapaljivim tekućinama,
- Ostavljanje bilo kakvih zapaljivih tekućina i tvari u garderobnim ormarićima.
- Skladištenje opreme koja u sebi može imati zapaljive tekućine.

Vatrogasni aparati moraju biti smješteni na vidljivim mjestima i na dohvatu ruke.

Po završenom radu moraju se provoditi mjere zaštite a naročito:

- Obaviti čišćenje prostorija, a otpad i oštećenu ili neupotrebljivu ambalažu selektirati i ukloniti,
- Ostaviti slobodne prostore oko električnih razvodnih ormara, rasvjetnih tijela i vatrogasnih aparata,
- Zatvoriti vrata prostorije.

B.6 Dodatne mjere zaštite od požara:

Članak 47.

- U radnim, pomoćnim prostorijama, prostorima zabranjeno je pušenje, upotreba plamena.
- Pojačati kontrolu nad primjenom mjera zaštite od požara kod organiziranih scenskih događanja.

B.7 Održavanje opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara, te spriječavanje širenja požara

Članak 48

Sva oprema i sredstava za gašenje požara moraju se izvoditi i održavati, sukladno vrijedećim normama i odredbama propisa za predmetno područje.

Članak 49.

U građevinama i poslovnim prostorima postavljeni su slijedeći sustavi za dojavu i gašenje požara:

- unutarnja i vanjska hidrantska instalacija,
- tipkala za isključenje električne energije,
- vatrodojava,
- ručni vatrogasni aparati

Članak 50.

Pregled ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara, te spriječavanje širenja požara, obavlja osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara. Ispitivanje ispravnosti vrši u skladu sa zakonskim odredbama.

Članak 51.

Održavanje ručnih vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled, periodični pregled i kontrolno ispitivanje.

Održavanje vatrogasnih aparata u navedenim rokovima provodi se prema planu i programu koji je usklađen s Pravilnikom o vatrogasnim aparatima (NN, br.: 101/11).

Članak 52.

Redovni pregled ručnih vatrogasnih aparata obavlja osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara, najmanje jednom u svaka tri mjeseca.

Obrazac upisnika o redovnim pregledima ručnih vatrogasnih aparata daje se u prilogu, koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Periodični pregled i kontrolno ispitivanje vatrogasnih aparata obavlja ovlaštena pravna osoba koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje od Ministarstva unutarnjih poslova u rokovima i na način propisan pravilnicima koji uređuju predmetno područje.

Evidencija se vodi u sklopu izvješća o provedenim poslovima od strane servisera vatrogasnih aparata.

VIII. ODGOVORNOSTI ZBOG NEPRIMJENE PROPISANIH I NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 53

Ravnatelj/ica ima pravo i obvezu, da vrši nadzor nad primjenom propisa i odredbi ovog Pravilnika i provođenje rješenja nadležne Policijske uprave.

Ravnatelj/ica je odgovorna za osiguranje finansijskih sredstava za provođenje zakonom i podzakonskim aktima propisanih, naređenih te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara i eksplozije.

Rukovoditelj ustrojbine jedinice je odgovoran u svom djelokrugu rada za provođenje propisa i odredbi ovog Pravilnika i odgovoran je za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima, a na kojima nisu poduzete zakonom i podzakonskim aktima propisane, naređene ili priznate mjere zaštite od požara. Za povrede obveza iz područja zaštite od požara, postupak za utvrđivanje odgovornosti i poduzimanje mjera za Rukovoditelje ustrojbenih jedinica isti je kao za radnike na pojedinim radnim mjestima u djelokrugu njegova rada. U provođenju postupka zbog neprovodenja propisanih i naređenih mjera zaštite od požara ocjenjuje se na koji način se provode mјere zaštite od požara u radnim i pomoćnim prostorima za koje je zadužen Rukovoditelj ustrojbine jedinice..

Članak 54.

Zbog nepridržavanja mјera zaštite od požara utvrđenih ovim pravilnikom i drugim važećim propisima mogu se poduzeti mјere utvrđene drugim općim aktima i to:

- **pismeno upozorenje,**
- **otkaz ugovora o radu.**

Članak 55.

Mјere iz prethodnog članka izriču se temeljem prosudbe vrste i opsega nepridržavanja mјera zaštite od požara, pri čemu se navedeno nepridržavanje mјera zaštita od požara razvrstava po mogućim štetnim posljedicama u dvije kategorije:

- **manja odsupanja od utvrđenih mјera zaštite od požara,**
- **veća odstupanja od utvrđenih mјera zaštite od požara.**

Postupak za utvrđivanje odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara iz stavka 1. ovog članka može pokrenuti: Ravnatelj/ica.

Članak 56.

Manja odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara su:

- nesudjelovati u gašenju požara i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara,
- nemarno ili nesavjesno obavljati Obaveze u svezi sa zaštitom požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta,
- neprijaviti osobi zaduženoj za poslove zaštite od požara pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije,
- nemarno ili nesavjesno ponašati se prema opremi i sredstvima za gašenje požara,
- odbiti rad duži od radnog vremena u slučaju kada se za to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtijeva,
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozija unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara,
- ako otvara hidrantske ormariće bez odobrenja djelatnika zaduženih za poslove zaštite od požara,
- ako uzima duplike ključeva od prostorija i ne vrati ih na mjesto tijekom istog dana,
- ako se ne pridržava mjera zaštite od požara u radnom prostoru naročito pri obavljanju poslova i radnih zadataka.

Članak 57.

Veća odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara su:

- nesudjelovati u gašenju požara i sprečavanju nastanka širenja požara ako su nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život radnika ili imovinu,
- nemarno ili nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovani požar ili eksplozija pa je došlo do lakših posljedica po radnike ili imovinu,
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili imovinu,
- neopravdano odbiti izvršiti pojedine odluke, instrukcije i naputke iz zaštite od požara koje su donijeli i naložili voditelji poslova i/ili osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara, a zbog čega je došlo do požara ili eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje radnika ili imovine,
- neprijaviti Ravnatelju/ici ili osobi zaduženoj za poslove zaštite od požara pojavu (kvar i sl.) koja može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili imovinu,

- nepridržavati se propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara ako je time učinjena lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili imovinu,
- odbiti rad duži od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili imovinu.

Članak 58.

Zbog nepridržavanja mjera zaštite od požara utvrđenih ovim Pravilnikom i drugim važećim propisima RH protiv radnika mogu se poduzeti slijedeće mjere:

- pismeno upozorenje za manja odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara, a koje donosi Ravnatelj, osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara i ovlaštenik poslodavca.
- otkaz ugovora o radu, za veća odstupanja od utvrđenih mjera zaštite od požara o čemu odluku donosi Ravnatelj/ica.

IX. POSTUPANJE RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 59.

Postupanje radnika u slučaju požara razrađeno je u sklopu priloga ovog Pravilnika i sastavni je dio Plana i programa osposobljavanja radnika u primjeni mjera zaštite od požara.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 60.

U slučaju nesuglasja u provedbi ovoga Pravilnika pravo tumačenja ima Ravnatelj/ica.

Članak 61.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način propisan za njegovo donošenje.

Članak 62.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

RAVNATELJICA

Vesna Pižić

PREDsjEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA

Stjepan Kezerić

Ovaj Pravilnik donesen je dana; 20. 03. 2013 godine.

Ur.Broj:1-89./13.

SADRŽAJ PRILOGA

Program osposobljavanja radnika iz zaštite od požara	56
Raspored ručnih vatrogasnih aparata	57
Postupanje radnika u slučaju požara	64

PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA RADNIKA IZ ZAŠTITE OD POŽARA**1. Gorenje i gašenje**

- Osnovni pojmovi o gorenju
- Osnovni pojmovi o gašenju

2. Opasnosti i mjere zaštite od požara

- Uzroci i izvori nastanka požara
- Uvjeti širenja požara
- Zaštitne mjere pri držanju i rukovanju zapaljivim tekućinama i plinovima u objektima
- Zaštita od požara na ložišnim uređajima
- Zaštita od požara na električnim uređajima i instalacijama

3. Gašenje požara

- Gašenje požara na električnim uređajima i instalacijama
- Gašenje požara zapaljivih tekućina
- Gašenje požara na ložećim uređajima
- Gašenje požara u objektima
- Gašenje požara na motornim vozilima
- Gašenje požara na osobama

4. Aparati za gašenje

- Aparati za gašenje prahom
- Aparati za gašenje halonima
- Aparati za gašenje ugljičnim dioksim
- Aparati za gašenje pjenom
- Aparati za gašenje vodom

5. Oprema za gašenje požara

- Hidranti
- Ključevi za hidrante
- Cijevi
- Spojnice za cijevi
- Razdjelnice i sabirnice
- Mlaznice

6. Postupanje radnika u slučaju požara**7. radna mesta s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije**

Teoretski dio: 6 sati

Praktični dio: 2 sata

RASPORED RUČNIH VATROGASNICH APARATApotreban broj vatrogasnih aparata po vrstama:S - 6 = jedinični aparat za manje od 20 m²

S - 9 = jedinični aparat

Redni broj	Prostor/prostorija	Požarno opterećenje (GJ/m ²)	S - 9	S - 6	S - 3	CO ₂ -5
1.	SOBA RAVNATELJA	NPO		+		
2.	RAČUNOVODSTVO	NPO		+		
3.	UČIONICA 1	NPO		+		
4.	UČIONICA 2	NPO		+		
5.	UČIONICA 3	NPO		+		
6.	KOMPJUTERSKA UČIONICA	NPO	+			
7.	REŽIJA(dvorana)	NPO	+			
8.	DVORANA	NPO	3			
9.	GARDEROBE	NPO	2			
10.	PREDVORJE – ULAZ DVORANA	NPO	+			
11.	GARDEROBE - PREDVORJE	NPO	2			

I LEGENDA

Požarno opterećenje:

Q < 1 GJ/m² = nisko požarno opterećenje2 GJ/m² < Q > 1 GJ/m² = srednje požarno opterećenjeQ > 2 GJ/m² = visoko požarno opterećenje**II LEGENDA**Q = Q_i(imobilno) + Q_m(mobilno) GJ/m²Qi i Q_m je uzeto kao prosječna vrijednost iz austrijskih smjernica TRVB - 100/1997.g. tablica 2. i 6.2. za dotičnu vrstu aktivnosti (Sveučilišta).

Postupanje radnika u slučaju požara

Svaki radnik koji prvi primijeti neposrednu opasnost od požara ili primijeti požar, obvezan je ukloniti opasnost, odnosno ugasiti nastali požar.

Ako radnik ne može sam ugasiti požar, dužan je pozvati u pomoć i druge radnike da sa raspoloživim aparatima ugase požar.

Ako gašenje požara ne uspije s jednim aparatom, tada se organizira gašenje upotrebom više aparata odjednom,

Odmah pozvati radnika zaduženog za poslove zaštite od požara:

- Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara,Vlatko Vranić mob: 091 4329 743;
- Ravnatelj/ica Vesna Pižić mob: 091 302 8800;
- Voditelji ustrojbenih jedinica: Glazbena škola - Nanad Dan Kozig, mob: 091 432 9712, Kultura – Aida Vidović Krilanović, mob.098 874 934,Obrazovanje - Ksenija Blažun, mob:098 1717 143.

Gašenjem požara rukovodi rukovoditelj odjela, u čijem je djelokrugu rada nastao požar.

U slučaju odsutnosti rukovoditelja vođenje vatrogasnog intervencijom preuzima drugi radnik kojeg je ovlastio rukovoditelj.

Dolaskom na mjesto požara radnika zaduženih za poslove zaštite od požara, on preuzima daljnje vođenje vatrogasne intervencije.

U slučaju da nastali požar nije odmah ugašen, mora se organizirati evakuacija ljudi požarom ugroženog objekta.

Evakuaciju je ovlašten narediti rukovoditelj u čijem je objektu nastala opasnost od požara ili drugi radnik kojeg za to ovlasti rukovoditelj.

Ako se požar ne uspije ugasiti odmah, mora se odmah pozvati u pomoć Profesionalna vatrogasna postrojba Grada Zagreba na telefon broj 112.

Tada se navodi naziv, ulica i broj, što gori i gdje gori, da li su ljudi u opasnosti, da li postoji opasnost širenja požara i nastanka panike i drugo što pita dežurni vatrogasne postrojbe. Zatim se navede broj telefona sa kojeg je izvršena ova dojava. Nakon izvršene dojave požara mora se kod telefona pričekati, da dežurni Vatrogasne postrojbe provjeri istinitost dojave požara.

Radnik je dužan obavijestiti o nastaloj opasnosti ostale radnike i rukovoditelja, odnosno odgovornu osobu te preventivno osigurati i provesti evakuaciju ugroženih iz prostora.

Do dolaska profesionalnih službi (vatrogasne postrojbe i prve pomoći) radnici su dužni poduzimati nužne mjere u cilju umanjenja opasnosti i štetnih posljedica za radnike i imovinu u društvu i to:

- spriječiti nastanak panike;

PRILOG br. 3

- isključiti električnu struju;
- zatvoriti dovod plina;
- ukloniti po mogućnosti sve opasne tvari iz prostora koje mogu ugroziti sigurnost radnika odnosno posjetioca.

Nakon dojave požara mora se pred kolnim ulazom pričekati vatrogasce, dati im potrebne informacije i odvesti ih do mjesta požara.

Nakon dolaska Profesionalne vatrogasne postrojbe radnici su dužni postupati po nalogu voditelja vatrogasne intervencije, naročito u odnosu na pružanje pomoći u spašavanju ljudi ili imovine ugroženih požarom, na čuvanje spašene imovine, te o zabrani pristupa nepozvanim osobama na prostor Pivovare.

Radnici koji nemaju konkretnog zadatka u akciji gašenja požara, ili u spašavanju, moraju se odmah udaljiti iz požarom ugroženog prostora da se brzo i nesmetano može provesti akcija gašenja požara ili spašavanje ljudi.

Kako postupiti:

1. stanite i razmislite gdje se nalazite,
2. ovisno o vrsti događaja, zovite telefonski broj dežurstva policije (broj 192), vatrogasaca (broj 193) ili hitne pomoći (broj 194). Ne računajte da su već drugi dojavili o dogadaju. Umjesto gore navedenih brojeva možete nazvati i jedinstveni telefonski broj 112 za zaštitu i spašavanje.
3. počnite razgovor odmah govoreći polako i razgovijetno, što se dogodilo i da li su ljudi u opasnosti,
4. navedite točnu adresu mjesta nesreće i osobno dočekajte pomoć,
5. budite spremni dati daljnje informacije i osobne podatke (ime i prezime),
6. završite razgovor kada Vam služba koju ste kontaktirali to dozvoli,
7. ne telefonirajte na liniji dok ne dode pomoć. Služba koju ste kontaktirali možda treba daljnje informacije.

Dojava vatrogascima na telefonski broj 193

Procijenili ste da je potrebna pomoć vatrogasaca:

- pokušajte ukloniti opasnost odnosno ugasiti požar ako to možete učiniti bez opasnosti za sebe ili druge. Ako ne možete sami ugasiti požar nazovite bez odlaganja vatrogasce na telefonski broj 193. U slučaju nemogućnosti pozivanja na broj 193, možete nazvati broj 112,
- zatražite pomoć,

- pokrenite evakuaciju ljudi i imovine iz ugroženog prostora,
- moguće posljedice događaja ne treba podcjenjivati niti precjenjivati.

Djelujte tako da sprječavate paniku,

- pobrinite se da netko sačeka vatrogasce na ulazu u objekt i zapovjedniku postrojbe prenese bitne informacije,
- ukoliko je to moguće, pobrinite se za očuvanje tragova nesreće. Namjerno uništavanje ili prikrivanje tragova nesreće može se tretirati kao kazneno djelo.

Dojava požara može biti automatska preko vatrodojavnog uredaja (rjeđi slučaj), ili najčešće preko telefona. Ako ste samo posumnjali u požar tako da ste primijetili dim ili osjetili miris plina koji izlazi iz instalacije ili plinske boce, nazovite bez bojazni vatrogasce na broj 193.

Naglašavamo da se vatrogasne intervencije ne naplačuju ukoliko su obavljene u cilju izravnog spašavanja ljudi i imovine.

Pri telefoniranju govorite polako i razgovijetno i dajte sljedeće podatke:

- Predstavite se!
- Gdje se dogodilo?!

Navedite adresu gdje je pomoć vatrogasaca potrebna.

- Koja vrsta nesreće?!

Nastojte ukratko opisati specifičnu prirodu nesreće. Što se dogodilo, što gori, koji kat objekta, dali se cula eksplozija...

- Posebne okolnosti?!

Ima li unesrećenih i ugroženih? Ima li posebnih opasnosti – primjerice od eksplozije, urušavanja i slično. Zatražite savjet što da učinite ukoliko ste u nedoumici.

Zapamtite da dojava mora biti kratka i jasna. Zabilježene su dojave o požaru ili eksploziji gdje dojavitelji uslijed doživljenog šoka nisu znali reći na kojoj se adresi nalaze.

Kada gasite požar, postupajte na sljedeći način:

- Djelujte oprezno, ali bez odgode
  - pokrenite evakuaciju osoba. Spašavanje ima prednost pred gašenjem,
  - u obiteljskim zgradama razmotrite mogućnosti evakuacije kroz prozore i preko krova.
- Izbjegavajte dim
  - izbjegavajte udisati produkte izgaranja,

PRILOG br. 3

- vec nakon kratkog izlaganja dimu osoba gubi svijest, što dim često čini opasnijim od samog plamena. Većina ljudi stradava uslijed gušenja ili trovanja produktima izgaranja. Znajte da zona zadimljenja može biti stotinama puta veća od zone djelovanja plamena. Pojedini objekti su tako građeni da sprječavaju širenje požara i produkata izgaranja iz jedne u drugu prostoriju u određenom vremenskom razdoblju,
- Ne približavajte se požaru dok vatrogasni aparat ili druga oprema nije spremna za gašenje. Zaštitite otkrivene dijelove tijela odjećom.
- Ograničite širenje požara. Ako ne možete ući u prostor zahvaćen požarom, nastojite ograničiti širenje požara zatvaranjem vrata. Uklonite gorivi materijal – zavjese, tepihe.
- Ne izlažite sebe nepotrebnoj opasnosti. Ako se nalazite ispred prostorije unutar koje je požar u fazi tinjanja već duže vrijeme, ne otvarajte naglo vrata. U takvim uvjetima može doći do naglog paljenja vrućih produkata izgaranja! Gašenje prepustite vatrogascima.
- Držite se što niže podu. Temperatura je viša u gornjim dijelovima prostorije, gdje je i više produkata izgaranja, odnosno vrućeg dima.
- Gašenje
  - ne podcjenjujte male požare,
  - gasite požar u sagnutom položaju. Ukoliko je jako isijavanje požara nađite zaklon,
  - na otvorenom prostoru gasite niz vjetar. Pazite da vas ne zahvati plamen ili ne poprska zapaljiva tekućina koju gasite. Zato počnite gasiti iz udaljenosti od oko 5 metara,
  - gasite samo ako sebe i svoje bližnje ne dovodite u opasnost. U protivnom napustite prostoriju i zatvorite vrata i prozore.

Imajte na umu da ćete moći pogasiti samo male požare u početnoj fazi. Ukoliko je požar u razbuktanoj fazi, toplina i produkti izgaranja onemogućavaju pristup. Tada zatvorite prozore i vrata da se požar dulje zadrži u prostoriji gdje je i nastao.